

DEN AMERIKANSKE UAVHENGIGHETSKRIGEN

Nye ord, sidene 19–25

Norsk	Morsmål	Setning med ordet
en avgift		
å godta godtok har godtatt		
å bryte brøt har brutt å bryte ut		
uavhengig en uavhengighet		
trolig		
å dø av noe en sykdom		
en representant		
fortsatt ennå		
å møtes møttes har møttes		
blant annet		
en mulighet		
å sørge for noe		
en innbygger		
å underskrive underskrev har underskrevet		
en nasjonaldag		
å danne		
å vinne vant har vunnet		

DEN AMERIKANSKE UAVHENGIGHETSKRIGEN

Norsk	Morsmål	Setning med ordet
en støtte		
å støtte		
selvstendig		
en stat		
populær		
en hær		

Vi leser lange ord. Sett strek under stavelsen med mest trykk.

av-gift god-ta u-av-heng-ig u-av-heng-ig-het

re-pre-sen-tant mu-lig-het inn-bygg-er

und-er-skri-ve na-sjo-nal-dag selv-sten-dig

po-pu-lær

DEN AMERIKANSKE UAVHENGIGHETSKRIGEN

Eksempelsetninger med noen nye ord. Sett kryss hvis du forstår setningen.

		Forstår
uavhengig	Jeg klarer meg selv og trenger ikke hjelp fra andre. Jeg liker å være uavhengig. Et uavhengig eller selvstendig land er et land som ingen andre land har kontroll over.	
en representant	Klassen må velge en elev som skal være med i elevrådet på skolen. Denne eleven skal være klassens representant i elevrådet.	
å møtes	Jeg skal møte en person. Vi to skal møtes. Vi møttes i går også.	
blant annet	Han liker mange typer sport, blant annet fotball.	
en mulighet	Noen barn i verden har ingen sjanse til å gå på skole. De har ikke mulighet til å gå på skole. Alle barn bør få mulighet til å gå på skole.	
fortsatt	Krigen mellom Storbritannia og Frankrike var ikke slutt. Det var fortsatt krig mellom de to landene.	
å sørge for	Vi skal ha en fest. Det er min jobb å lage maten. Jeg skal sørge for maten.	
en innbygger en befolkning	Norge har 5,2 millioner innbyggere. Norges befolkning er 5,2 millioner.	
å danne	Vi lager ikke et firma eller en organisasjon. Vi danner et firma eller en organisasjon. USA ble dannet i 1789.	
å støtte en støtte	Takk for at du hjelper meg så ofte. Jeg er veldig glad for at du støtter meg. Din støtte er viktig. Koloniene i Nord-Amerika fikk støtte fra Frankrike i krigen mot Storbritannia. Frankrike støttet koloniene.	
en stat	En stat er nesten det samme som et land. En koloni er ikke en stat fordi noen andre styrer over dette området. USA og Norge er stater fordi USA styrer over områdene i USA og Norge styrer over områdene i Norge.	

DEN AMERIKANSKE UAVHENGIGHETSKRIGEN

Rett eller galt? Sett kryss.

	Rett	Galt
1 Kongen i Storbritannia trengte mer penger fordi Storbritannia hadde vært med i en krig som var dyr.		
2 Kongen ønsket ikke at folk i koloniene skulle betale høyere skatter og avgifter.		
3 Kolonistene sa nei til de nye skattene og avgiftene.		
4 Kolonistene mente at høyere skatter og avgifter ikke var rettferdig fordi kolonistene ikke fikk bestemme noe over de områdene de bodde i.		
5 Kolonistene ønsket at Storbritannia skulle fortsette å bestemme over koloniene i Nord-Amerika.		
6 I 1775 startet en krig mellom Storbritannia og koloniene.		
7 En erklæring kan være et papir som forteller hva noen mener, og hvorfor de mener det.		
8 Den amerikanske uavhengighetserklæringen sa blant annet at alle mennesker skulle ha frihet, men at alle mennesker ikke var like og skulle ha de samme rettighetene.		
9 USAs nasjonaldag er den 4. juni.		
10 Det var viktig for koloniene at de fikk hjelp fra Frankrike i krigen.		
11 Frankrike hjalp koloniene fordi franskmennene mente at alle mennesker skulle ha frihet.		
12 Koloniene vant krigen, og de dannet staten USA.		
13 Staten USA var like stor i 1783 som den er i dag.		

DEN AMERIKANSKE UAVHENGIGHETSKRIGEN

Spørsmål til teksten

1 Hva er en grunnlov?

2 Skulle USA ha en president eller en konge?

3 Hvem fikk stemmerett, slik at de kunne være med og bestemme hvem som skulle være president?

4 Fikk presidenten all makt alene, eller ble makten delt?

5 Var USA like demokratisk som for eksempel Storbritannia og Frankrike på slutten av 1700-tallet?

6 Var USA et helt demokratisk land på slutten av 1700-tallet? Begrunn svaret ditt.

7 Fulgte grunnloven det uavhengighetserklæringen sa om alle menneskers frihet og likhet? Begrunn svaret ditt.

DEN AMERIKANSKE UAVHENGIGHETSKRIGEN

Repetisjon. Hvilket begrep passer til hvilken forklaring?

indianere	a penger staten tar når man kjøper en vare
urfolk	b en person som ikke er fri, men som et annet mennesker eier
slave	c det papiret som representanter for koloniene skrev for å forklare hvorfor de ville være uavhengige og ikke bli styrt av Storbritannia
skatt	d å dele makten i samfunnet mellom flere slik at det blir vanskeligere å misbruke makten
avgift	e de tidlige innvandrerne til USA som tok land fra indianerne og laget sine egne bondegårder
uavhengighetserklæringen	f urfolket i USA
maktfordeling	g de menneskene som kom først til et sted og bodde der
kolonist	h penger som en person må betale til staten, det er litt av de pengene en person tjener i jobben sin
nybygger	i en person som bodde i de britiske koloniene i Nord-Amerika